

[Victor Pürschel.]

den moralske Berettigelse for en Rigsdagsmand, der er valgt af eet Parti, til at anmelde et andet Parti. Der har jo været megen Forargelse baaret til Skue baade i socialdemokratisk og radikal Presse og ogsaa i konservativ Presse over, at noget saadant er sket. Jeg vil deroverfor gerne sige, at naar Bestemmelsen findes i Valgloven, maa det formentlig ogsaa være Meningen, at det maa være tilladeligt at bruge den. Vi har jo en gammel Bestemmelse i Danske Lov om, at Kontrakter, som er imod Lov og Ærbarhed, ikke skal holdes, men man kan dog ikke antage, at Lovgivningen skulde gaa hen og give en Lovbestemmelse, der kun kunde anvendes ved at handle imod Ærbarhed; man kan ikke mistænke denne højtærede lovgivende Forsamling for at vedtage den Slags Bestemmelser. I øvrigt er det jo ganske bemærkelsesværdigt, at der først i den allerseneste Tid er forekommet et Eksempel paa, at en Rigsdagsmand af denne Grund har nedlagt sit Mandat, i hvert Fald saa vidt mig bekendt, og navnlig skete det jo ikke i sin Tid, da Det radikale Parti dannedes. De Folk, der dannede dette Parti, var jo valgt som Venstre-Reformmænd, og der var saa vidt mig bekendt ingen af dem, der nedlagde deres Mandat, skønt de dengang kunde have gjort det med den Virkning, at der var fremkaldt et Suppleringsvalg, hvad som bekendt ikke er muligt nu. Det var det, som den kommunistiske Ordfører i sit Ræsonnement oversaa, at det ikke er. Han erkendte selv, at det var vanskeligt at indføje en Regel om, at man skulde gaa til Vælgerne, og det er jo uforeneligt med det Forholdstalsvalgssystem, vi har, hvorefter der øjeblikkelig indtræder en Suppleant, i det Øjeblik Mandatet nedlægges. Men det er muligt, at man kunde skabe en Ordning i Valgloven — og det vilde jeg for mit Vedkommende hilse med Tilfredshed —, hvorefter en Rigsdagsmand, der mente at staa over for den Nødvendighed at træde ud af et Parti, hvori han var valgt, eller at forlade Programpunkter, paa hvilke han var valgt — begge Dele kan jo tænkes, nemlig naar Partiet forlader et Programpunkt, paa hvilket han er valgt, og det er jo ikke nogen ukendt Situation —, kunde faa Lejlighed til at gaa til Vælgerne. Men det kan jo de Herrer, der har Mulighed for at indvirke derpaa, tænke over.

Nu kan formentlig enhver se, hvor ulykkeligt det vilde have været, om den konservative Partiformands Ønske om en Non-Stop-Behandling af Forfatningssagen

i sin Tid var blevet gennemført, om man straks efter, at Kommissionsbetænkningen forelaa, havde indkaldt Rigsdagen og i største Hast stræbt at gøre dette Arbejde færdigt; for den Udvalgsbetænkning, vi har liggende for os nu, er med sin Vrimmel af Ændringsforslag fra Flertallets Side paa en Række meget vigtige Punkter i Virkeligheden en knusende Dom over det Forslag, som blev forelagt her. Det er en knusende Dom, at man paa en saa lang Række Punkter er nødt til at lave det om, og lave det om paa en saa afgørende Maade, som det er sket.

Den konservative Ordfører talte ved første Behandling om den spæde, sparsomme og spagfærdige Kritik, der havde lydt over for dette Forslag. Omverdenen skulde have Indtryk af, at dette var virkelig et fremragende Forslag, over for hvilket der kun var fremsat nogle ganske betydningsløse, spagfærdige Indvendinger. Og saa foreligger her Resultatet: op imod et halvt Hundrede Ændringsforslag fra Flertallet til dets eget Forslag. Jeg erkender, at Forslaget herved paa en Række Punkter er blevet teknisk meget bedre. Jeg hilser naturligvis ogsaa med Tilfredshed, at den ærede socialdemokratiske Ordfører nu er blevet saa forsigtig, at han siger: Det er muligt, at der er Fejl endnu, og at han derfor maa forbeholde sig, at man maaske retter et og andet til tredje Behandling. Se, det er jo en helt anden Tone end den, der blev anslaaet ved første Behandling af den konservative Ordfører. Men det er rigtigt, at Realitetsændringerne paa det politiske Omraade er forholdsvis faa. De, der er, gaar, saa vidt jeg kan se, i Retning af at underbygge den Opfattelse, at det, der foreligger her, reelt er et Etkammer, idet alle politiske Afgørelser er henlagt til det ene Kammer, og derfor er det et Etkammersystem. At man saa af saglige Grunde har ladet det dele sig, lægger jeg ligesom Statsministeren meget liden Vægt paa; for mig er det afgørende dette, at det er et Etkammer, og det er naturligt, at Statsministeren og det socialdemokratiske og det radikale Parti siger: Ja, reelt er dette et Etkammer. Og fra konservativ Side kan man naturligvis gaa ud og sige til Vælgerne: Ja, men det er alligevel et Tokammer, og saa kan begge Parter gaa ud til deres Vælgere og slaa sig for Brystet og sige: Der kan I se, vi har gennemført just det, som vi har lovet vore Vælgere!

Med Hensyn til den saglige Behandling siger man, at den skal være fremmet ved dette Tokammersystem, og jeg spørger: